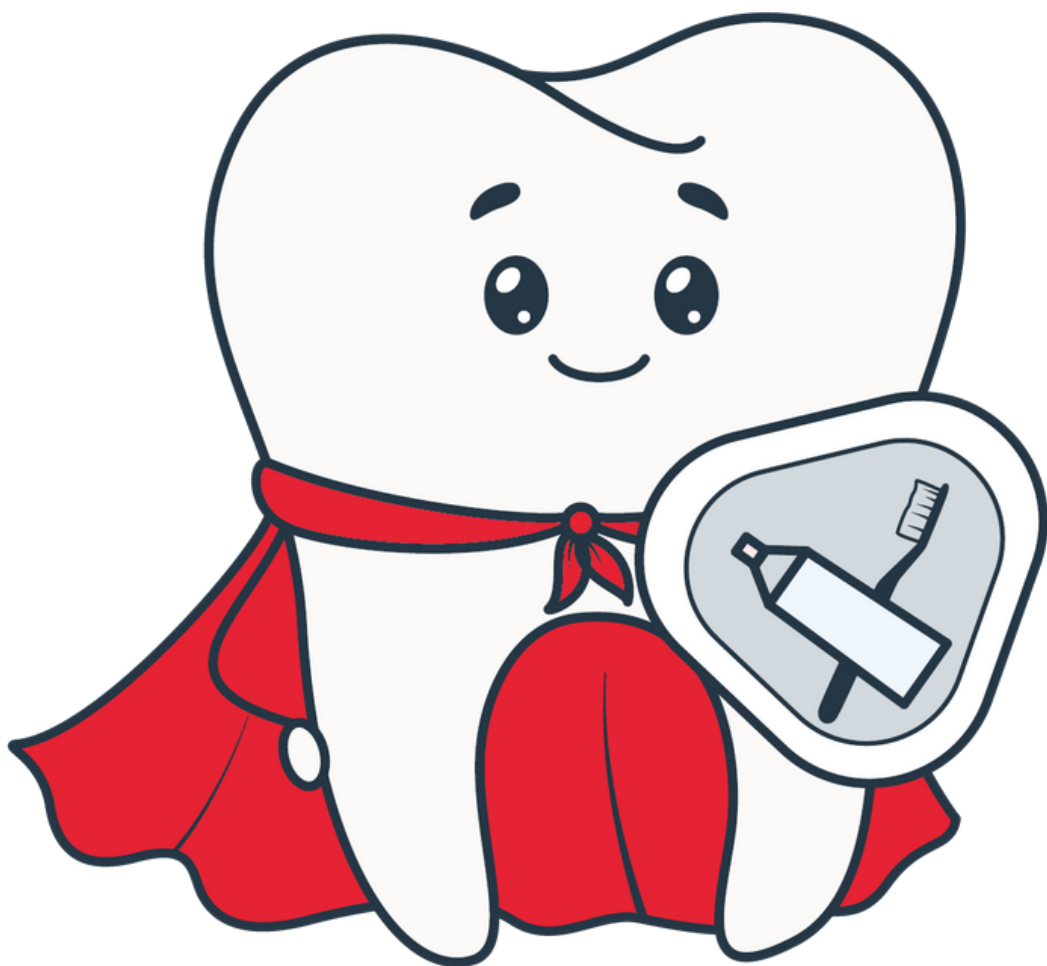
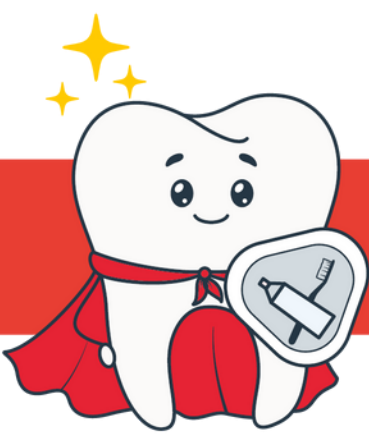

Regionaal project mondgezondheid

Activiteitenbrochure

Inhoudstabel

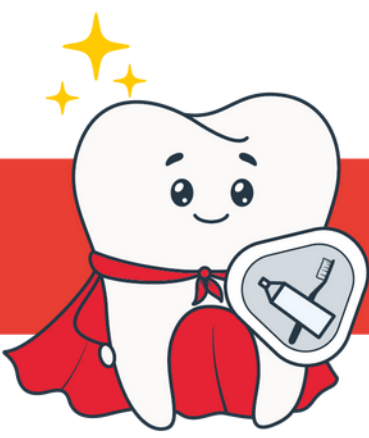
1. Doelstellingen en doelgroep

2. Prioritaire acties

- De poetspakketjesactie
- Opleiding mondzorgcoach
- Advies mondvriendelijke voeding en gewoonten

3. Bijkomende acties

- De reizende tentoonstelling
- Screenings leders Mond Gezond
- De Tutjesboom

Doelstellingen en doelgroep

Doelstellingen

1. Bevorderen van het poetsgedrag
2. Inzetten op het preventief mondonderzoek
3. Advies rond mond vriendelijke voeding en gewoonten

Doelgroep

We richten ons op kinderen van 2- 6 jaar. Deze leeftijd is een cruciale periode voor de vorming van gewoonten en gedragingen. Door op jonge leeftijd te sensibiliseren rond een goede mondhygiëne, kunnen kinderen deze gewoonten gedurende hun hele leven behouden.

Het is uiteraard belangrijk om ouders en verzorgers te betrekken, aangezien kinderen vaak afhankelijk zijn van hen voor hun dagelijkse routine.

We passen hierbij de visie van het proportioneel universalisme toe. We proberen een zo breed mogelijk bereik te hebben binnen deze leeftijdsgroep, zonder te stigmatiseren en met extra aandacht voor kwetsbare kinderen/ gezinnen.

Het gebit is tot 21 jaar in volle ontwikkeling, door reeds op jonge leeftijd in te zetten op een goede mondgezondheid creëer je een goede omgeving voor de doorbraak van de definitieve tanden.

De Poetspakketjesactie

We werken samen met CLB voor de verspreiding van de poetspakketjes. Tijdens medische consulten worden alle kinderen uit de 1e kleuterklas en hun ouders bereikt. Het poetsgedrag en frequentie van een tandartsbezoek wordt bevraagd.

Wat doet Logo Gezond+

- In overleg gaan met de CLB's
- Bestellen van poetspakketjes en levering op locatie
- Drukken en leveren van het boekje "Tandenstrijder en infofiche "Een gezonde mond een leven lang".
- Opstellen van communicatieteksten voor scholen en het persmoment.

Wat doet CLB

- Registratie van het aantal kinderen in de 1e kleuterklas
- Verspreiding van poetspakketjes via medische consulten vanaf januari 2024
* inclusief boekje tandenstrijder en infofiche "Een gezonde mond een leven lang"
- Communicatie verspreiden naar de scholen over de actie.
- Medewerking bij de organisatie van een persmoment in samenwerking met Netwerk Gezondheids promotie en Logo Gezond+

Wat doet het lokaal bestuur

- Bekendmaking van de actie door publicatie van tekst en foto op een regionaal platform of regionaal blad.

Werkbundel: Word jij een tandenstrijder?

In de doe-brochure 'word jij een tandenstrijder?' doorlopen kinderen spelenderwijs de drie pijlers van een gezonde mond.

Voor wie?

Kinderen uit de kleuterklas of eerste graad lager onderwijs.

De werkbundel kan je gratis downloaden via [deze link](#).

Folder: Een gezonde mond, een leven lang!

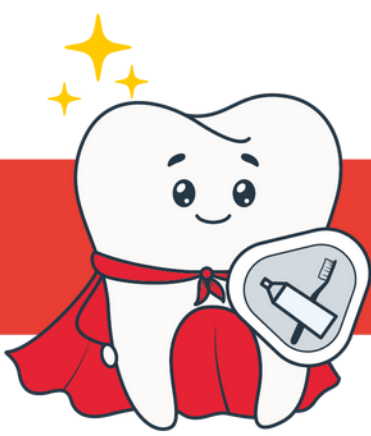
De informatieve folder 'Een gezonde mond, een leven lang!' biedt tien basistips voor een goede mondgezondheid bij kinderen.

Voor wie?

Kinderen tot 18 jaar

De folder kan je gratis downloaden via [deze link](#).

Opleiding mondzorgcoach

Iedereen Mond Gezond leidde de voorbije 5 jaar een 200-tal mensen op tot mondzorgcoach. Een mondzorgcoach is een brugfiguur die de brug vormt tussen kwetsbare gezinnen en tandartsen. De mondzorgcoach geeft praktische en inhoudelijke ondersteuning, helpt drempels weg te werken en helpt de gezinnen toe te leiden naar een preventief mondonderzoek bij de tandarts.

Hoe ziet de opleiding eruit?

Eendaagse, kosteloze opleiding waarin je meer te weten komt over:

- Wat is een gezonde mond?
- Wat zijn de meest voorkomende mondproblemen?
- Preventietips
- Naar de tandarts: betalingsmogelijkheden en administratie
- Hoe mensen motiveren om naar de tandarts te gaan en de mond te verzorgen?

Wie kan deelnemen aan deze opleiding?

- Straathoekwerkers
- Dak- en thuislozenwerking
- Groepswerkingen en OCMW's
- Migrantenverenigingen
- Vrijwilligers
- Verpleegkundigen
- Sociale kruideniers
- ...

Meer info over mondzorgcoach?

Ga naar: [Gezonde Mond opleiding mondzorgcoaches](https://www.gezondemond.be/opleiding-mondzorgcoaches)

Wat doet Logo Gezond+

- Bekendmaking opleidingsdag(en) 2024
  - Zoekertje mondzorgcoach versturen naar lokale besturen
-

Wat doet het lokaal bestuur

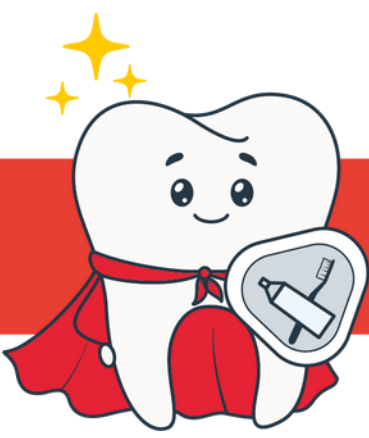
- Communicatie verspreiden over de opleiding mondzorgcoach
- Organisaties die werken naar/ met kwetsbare gezinnen warm maken voor de opleiding tot mondzorgcoach

Interesse in de opleiding?

Je kan je interesse vooraf doorgeven via deze forms:

<https://forms.office.com/e/vus1UhvybL>

Mondvriendelijke voeding en gewoonten

Elke deelnemende gemeente heeft recht op max 2 uur vorming door een externe lesgever rond mondgezondheid. Deze vorming kan zich richten naar eigen medewerkers, zorg- en welzijnsprofessionals, onderwijspersoneel, ouders of kinderen. De lessen kunnen ook intergemeentelijk worden samengelegd.

De infosessies zijn nog in opmaak en zullen tegen maart 2024 ingezet kunnen worden. Er zal telkens een link gelegd worden tussen gezonde voeding en mondvriendelijke voeding.

Infosessies

- Mondkoffer sessie
- Gezond Ge(s)maakt box: sessie over gezonde tussendoortjes
- Kleurrijk gezond: sessie rond suikerrijke dranken
- Winkeloefening: sessie met focus op suiker in voeding

inhoud mondkoffer

Methodieken

De reizende tentoonstelling: Cas en Kato

Informatie hierrond kan je terugvinden bij de actiefiche 'De reizende tentoonstelling'.

Meer info en reservaties voor 2025 kan via [deze link](#).

Educatief materiaal Cas en Kato

Educatief materiaal om kleuters te sensibiliseren rond mondhygiëne. Er zijn vertelplaten, een activiteitenmap, een poetsposter,... met Cas en Kato in de hoofdrol.

Voor wie?

Kinderen uit het kleuteronderwijs

Het materiaal kan je via [deze link](#) gratis downloaden.

Educatief lessenpakket Flos en Bros

Hoeveel soorten tanden telt ons gebit en waarvoor dienen ze? Hoe poets je best je tanden en hoe lang moet zo'n poetsbeurt duren? Het duo Flos en Bros weet raad!

Voor wie?

Leerlingen uit het eerste en derde graad lager onderwijs
kleuters en kinderen uit het buitengewoon onderwijs

Het materiaal kan je via [deze link](#) gratis downloaden.

Voor het buitengewoon onderwijs via [deze link](#).

Werkbundel 'Word jij een tandenstrijder?'

In deze doe- brochure 'word jij een tandenstrijder?' doorlopen kinderen spelenderwijs de drie pijlers van een gezonde mond.

Voor wie?

Kinderen uit het derde kleuterklas en leerlingen uit de eerste graad lager onderwijs.

De werkbundel kan je via [deze link](#) gratis downloaden.

Mondkoffer

De Gezonde Mondkoffer is een uitleenbox met didactisch en educatief materiaal rond mondzorg voor verschillende doelgroepen. De koffer is opgedeeld in 3 delen:

- Basiskoffer: kinderen en jongeren
- Uitbereidingspakket: ouderen
- Uitbereidingspakket: personen met een beperking

In deze box vind je materiaal rond tanden poetsen, zoals de juiste tandenborstel, een reuze tandenborstel om de techniek aan te leren, een zandloper,... Om de noodzaak van preventie te tonen, bevat de box ook een reuzentand met een gaatje. Verder vind je er materiaal in dat de tandarts gebruikt: een spiegel, speekselzuiger en een haakje. De kinderen kunnen zo in een vertrouwde omgeving, die geen tandartspraktijk is, kennismaken met dit materiaal.

Voor wie?

Leerkrachten, professionals, begeleiders en zorgverleners die kinderen uit het kleuter-, lager of secundair onderwijs willen sensibiliseren rond mondgezondheid.

Via [deze link](#) kan je het materiaal reserveren.

Informatiebrochures

Inspiratiegids: mondgezondheid

Aan de hand van deze inspiratiegids kan je aan de slag gaan rond het thema mondgezondheid.

Voor wie?

Lokale besturen, lokale dienstencentra, scholen, WZC,... Alle organisaties die willen werken rond het thema mondgezondheid.

De [Inspiratiegids kan je hier downloaden](#).

Factsheet 'Het eerste bezoek aan de tandarts

Deze factsheet biedt je tips aan om kinderen voor te bereiden op hun eerste bezoek bij de tandarts of mondhygiënist. Op de achterzijde vind je de volgorde van het bezoek aan de mondzorgprofessional.

Voor wie?

Ouders, opvoeders, huizen van het kind, lokale besturen, lokale dienstencentra, scholen, apothekers,...

Je kan [de factsheet hier downloaden](#).

Factsheet 'Hoe omgaan met weerstand tijdens de dagelijkse mondzorg'

Deze factsheet biedt tips aan, die kunnen gebruikt worden bij het aanreiken van de dagelijkse mondzorg bij personen die weerstand vertonen.

Voor wie?

Zorgverleners werkzaam binnen de thuiszorg, woonzorgcentra en andere zorgvoorzieningen.

Je kan [de factsheet hier downloaden](#).

Folder 'Een gezonde mond, een leven lang!'

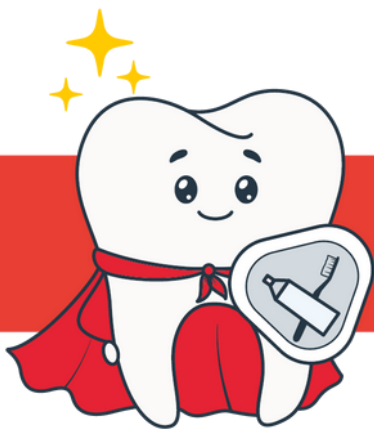
De informatieve folder biedt 10 basistips voor een goede mondgezondheid bij kinderen.

Voor wie?

Ouders, zorgverleners,...

Je kan [de folder hier downloaden](#).

De reizende tentoonstelling

De reizende tentoonstelling is een educatief project voor de kleuterklas en eerste graad lager onderwijs. Het doel is om kinderen, leerkrachten en (groot)ouders te overtuigen van het belang van een gezonde mond en hen op dit vlak de juiste kennis en vaardigheden bij te brengen.

De tentoonstelling is opgebouwd uit een wachtzaal en een tandartsenpraktijk. De wachtzaal bestaat uit allerlei informatiemodules en biedt de leerkracht de mogelijkheid om zelf les te geven. De tandartsenpraktijkmodule is opgebouwd met doe- activiteiten en experimenten. De tentoonstelling is ook voorzien van quizelementen om de kennis van de bezoekers te testen.

Wat doet Logo Gezond+

- A.d.h.v. jullie voorkeursperiodes zullen wij een planning opmaken.
- We geven jullie door waar de tentoonstelling opgehaald mag worden.
- Communicatie voor de aankondiging van de tentoonstelling in de gemeente en voor de scholen.
- Verspreiden van een inspiratiebundel voor scholen.

Wat doet het lokaal bestuur

- Kiezen van een locatie om de tentoonstelling te plaatsen.
- bijhouden van de reservaties van scholen/ verenigingen die graag een bezoekje willen brengen.
- Bekendmaken van de tentoonstelling in de gemeente.
- Ophalen/ afleveren van de tentoonstelling.

Praktisch

De tentoonstelling kan gereserveerd worden in de maanden: januari 2024, juni 2024, september 2024, december 2024

Wens je de tentoonstelling te plaatsen in jouw gemeente? Geef je voorkeurperiode door via deze link:

<https://forms.office.com/e/wq0QNuufwN>

Waar kan je de tentoonstelling plaatsen?

- Wijkgezondheidscentrum
- Bibliotheek
- School
- Huis van het kind
- ...

Afmetingen

Wachtzaal:

1. module met kijkbox (80 x 80 x 120 cm)
2. tafelmodule (120 x 80 x 60 cm)
3. zijde wand met draaischijf, nis (kastje look badkamer) en het verhaal van Cas en Kato met luisterhoorns (2 x 200 x 40 x 170 cm)

Praktijkruimte van de tandarts:

1. module met drukknoppen (80 x 80 x 120 cm)
2. zijde wand met afbeelding tandartsstoel en interactief drie fotopuzzels (2 x 200 x 40 x 170 cm)

Meer info

Meer info en reservaties voor 2025 kan via: [Gezonde Mond 'De reizende tentoonstelling'](#).

Screenings leders Mond Gezond

leders Mond Gezond organiseert samen met welzijns- en gezondheidswerkers gratis mondscreenings voor de mensen uit hun organisatie.

Het doel is om gedurende 1 of meer halve dagen mensen gratis te screenen op mond- en tandproblemen. Zo'n screening is een goede manier om mensen uitleg te geven over goede mondhygiëne, vrees voor de tandarts te verminderen en toe te leiden naar de reguliere mondzorg. Er wordt op een laagdrempelige manier kennisgemaakt met een tandarts of mondhygiënist. Er wordt geen behandeling uitgevoerd, wel een doorverwijzing naar een plaatselijke tandarts.

De mondzorgcoaches in de gemeente stellen alles in het werk om de gescreende personen een afspraak te maken bij een lokale tandarts.

Wat doet Logo Gezond+

- In samenwerking met de ELZ afstemmen rond de aanpak naar tandartsen
- standaard brief: bekendmaking van een screeningsdag
- contact leggen met leders Mond Gezond over de beschikbaarheden van hun tandartsen en mondhygiënisten om een screening te organiseren

---

Wat doet het lokaal bestuur

- Op zoek gaan naar een locatie
- Afspreken van een datum en uur in afstemming met ELZ
- Samen met ELZ of andere sociale organisaties bekendmaken van de screeningsdag.

Praktisch

Duur:

- Zelf te bepalen: halve dag of een volledige dag
- lunchpauze: 30 min
- 10 à 15 min per persoon

Wat gebeurt er:

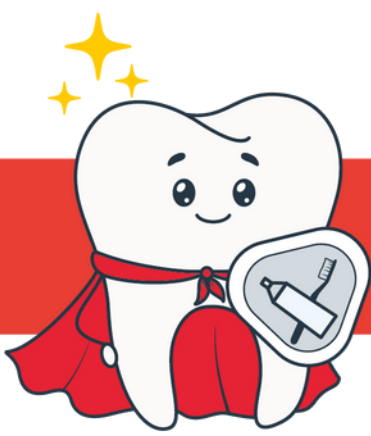
- Intakegesprek: frequentie tandartsbezoek, poetsgewoonten, voedingsgewoonten,...
- Tandartsbezoek: nazicht van de mond, hoe goed wordt er geïet, aantal tanden met bederf, gezondheid van het tandvlees,...
- Afronding: tandarts stelt een doorverwijsbrief op. Deze brief kunnen ze meenemen wanneer ze een afspraak hebben bij de tandarts. De mondzorgcoach zal de mensen begeleiden bij het maken van een afspraak bij een tandarts in de buurt.

Wat moet er aanwezig zijn:

2 aparte ruimtes

- Ruimte 1 intake: 1 tafel, minstens 3 stoelen
- Ruimte 2 screening: 1 tafel, minstens 4 stoelen

De Tutjesboom

Het doel van de tutjesboom is dat kinderen op een gezamenlijke manier afscheid kunnen nemen van hun tut. Er komt ooit een moment dat je kindje klaar is om zijn/ haar tutje af te geven. Bij sommige kindjes is dat al vanaf 2 jaar terwijl anderen op hun 4 jaar nog steeds niet zonder kunnen. Het belangrijkste is dat hij/ zij er zelf klaar voor is. Er staat namelijk geen leeftijd op het afgeven van de tut.

Dankzij de tutjesboom zien de kleuters dat zij deze periode niet alleen moeten doorstaan.

Wat doet Logo Gezond+

- Verzorgen van de grafische vormgeving voor het paneel bij de Tutjesboom

Wat doet het lokaal bestuur

- Op zoek gaan naar een geschikte boom
- Boom klaarmaken bv. snoeien, paneel plaatsen, kastje met lintjes plaatsen
- Inhuldiging van de boom
- Onderhoud van de boom en aanvullen van de lintjes

Praktisch

Enkele tips:

- **Kies een strategische locatie:** Kies een boom uit die bij voorkeur in de nabijheid ligt van een organisatie die met kinderen werkt, zoals een Huis van het Kind of Kind en Gezin.
- **Lintjes aan de boom of in een kastje:** Je kan ervoor kiezen om de lintjes direct aan de boom te hangen of een kastje naast de boom te plaatsen waarin de lintjes bewaard worden. Een school in de gemeente kan bijvoorbeeld de houten kastjes maken, bewoners, vrijwilligers of andere organisaties kunnen de lintjes blijven aanvullen.
- **Creëer een uitnodigende omgeving:** Zorg ervoor dat de omgeving rond de Tutjesboom goed is aangelegd. Bijvoorbeeld het aanleggen van een pad naar de boom, het gebruik van schors rond de boom, dit draagt bij aan een aantrekkelijke en toegankelijke Tutjesboom- locatie
- **Koppel een leuke actie aan het afgeven van de tutjes:** Overweeg als lokaal bestuur om een beloningssysteem te introduceren voor kinderen die hun tutje afgeven. De kinderen kunnen bijvoorbeeld hun geschenkje gaan afhalen in de bib. Er kan ook een QR- code gekoppeld worden waardoor ouders doorverwezen worden naar leuke boekjes, filmpjes of andere educatieve materialen over mondzorg.

Wil je meer Tutjesbomen ontdekken en zien hoe andere gemeenten dit mooi initiatief hebben uitgevoerd? Bezoek [deze website](#) voor een overzicht van andere Tutjesbomen in de regio.

